

Bir önceki dersimizde Kur'an-ı Kerim'de birçok surenin "huruf-u mukatta" dediğimiz harflerle başladığını, hikmetini bilmediğimizi ancak bununla birlikte Allah'ın bize bir edep öğrettiğini, daima en iyisini onun bildiğini anlatmıştık.

الرَّبِّتْلِكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ Elif-lâm-râ. Bunlar apaçık kitabın âyetleridir.

Yakub as'ın ismi surede geçmemektedir. Allah Teala ondan bahsederken ismini söylemiyor ancak baba olduğuna dair yoğun bir vurgu var. Musa as'ın da annesinin adını bilmiyoruz ancak Musa as'ın annesi için de yoğun bir vurgu söz konusu. Onların ebeveynliğini seyretmiş oluyoruz. Yakub as'ın kendi gelişiminden ziyade ebeveyn olarak diğer oğullarıyla Yusuf as arasında kurmaya çalıştığı dengeye ya da bir annenin çocuğunu nehre bırakıp diğer çocuğunu peşinden göndermesiyle çocukları arasında sağladığı dengeye baktığımızda, farklı ebeveynlik modellerini görüyoruz. Allah Teala'nın bu şekilde bir yapmasının sebebi var. Allah Teala Yakub as'ın birçok özelliğinden, tebliğ yöntemlerinden, komşuluk ilişkilerinden bahsedebilirdi. Bir insanın hayatında tek bir rolü yoktur, hele o kişi bir peygamberse çok yönlü bir kişiliği vardır. Ancak sure boyunca Yakub as'ın babalığına, Musa as'ın annesinin anneliğine dikkat çekilmesi bize şunu gösterir: Allah Teala surelerde bizim yönümüzü bir tarafa çevirmek ister, o noktaya odaklanarak okumayı yapmamızı ister. Musa as'ın kıssası Kur'an'da birçok farklı yerde yer alır ancak her anlatılıştta merceğimizi yakınlaştırarak baktığımızda farklı bir yönüyle anlatıldığını görürüz. Ayette tam olarak dikkat çekilmek istenen noktayı görüp ona odaklanarak okuma yaparsak çok daha faydalı olur. Ayrıca odaklanmamız gereken nokta yerine diğer hususlara odaklanmayı denesek bile sadece Allah'ın dilediği kadarını öğreniriz. Bu Kitap, **hayat yaşama rehberidir**. Bunu bize gönderen Allah Teala'dır. O yüzden Kur'an'ı onun istediği gibi anlamaya çalışmakla hayatımızı düzenleyebiliriz. Ve bizim bilmemiz gereken hakikatler daima açıktır çünkü Allah Teala bu Kitabın hakikatlerinin açık olduğunu ayetlerde bizlere bildiriyor.

Henüz ortada tam anlamıyla bir kitap yokken, sadece kelimeler ve cümleler varken Kur'an'da Allah Teala bir çok yerde "Bu Kitap" der. Dolayısıyla Kur'an-ı Kerim'in bir bütün olup parça parça indirildiği anlaşılabilir. Başka bir görüşe göre de her bir sure kendi başına bir kitap değerinde, bir kitap oluşturacak kadar derin cümleler barındırdığıdır. Allah'ın anlatım şeklinde kullar saygılı olmak zorundadır, neye dikkat çektiğine odaklanmak zorundadır.

Konuşmak ve yazmak birbirinden farklıdır. Konuşurken gelişi güzel konuşulur tam anlamıyla bir metne bağlı kalınmaz ancak yazarken çok daha kontrollü bir şekilde baştan sona bir bütünü oluşturacak şekildedir. Kur'an-ı Kerim bir kitaptır ve konuşma dilindeki "işte, ya, eee" gibi esler bulunmaz. Bütün ayetler ve sureler şu anki sırasına göre inmemiştir. Mesela Bakara Suresi parça parça inmiştir ve o arada birçok başka ayet ve sure indirilmiştir. Bakara, Ali İmran ve Maide sureleri hükümler içeren surelerdir ve art arda konulmuştur.

Yahudilerden ve Hristiyanlardan çokça bahseden bu sureler Müslümanlara iman hakikatlerini art arda öğretir. Birçok sure farklı zamanda indirilmesine rağmen bu şekilde dizildiğinde muazzam bir anlam bütünlüğünün ortaya çıkmış olduğunu görüyoruz.

Yusuf Suresi diğer ilahi kitaplarda da bulunur ancak Kur'an'da bambaşka bir açıdan anlatılmıştır. Allah Teala bir konuyu yeniden anlatıyorsa, tekrar etmiyor; aynı gözükten hadisenin başka bir açısıyla yeni bir noktaya mercek tutuyordur. **المُبِين** kelimesi apaçık, aydınlatan anlamlarına gelir. Sadece anlaşılabilirlik anlamında apaçık değil aynı zamanda bir insan sözü olmadığı da apaçık çünkü bir insanın ilmi bu kadar hususu bir araya bu denli nizami bir şekilde getirmeye ilmi yetmez. Burada bir parantez açıp şunları söylemekte fayda var: Kur'an-ı Kerim Allah Teala'nın cümleleridir bu sebeple dinlemek farzdır. Mevlitlerde, düğünlerde, mukabelelerde Kur'an okunurken konuşmak uygun değildir. Araf Suresi'nde şöyle bir uyarı yapılmıştır: "Kur'an okunduğu zaman onu dinleyin ve sessiz durun ki rahmete nâil olasınız." Bu sebeple özellikle kalabalık grupların olduğu ortamlarda sesli bir şekilde Kur'an-ı Kerim okunacak ve okutulacaksa gereken azami düzeyde özen, dikkat ve ta'zime dikkat edilmelidir. Mübin kelimesinin diğer anlamı aydınlatan demektir. Kur'an geçmiş, olayları, gerçekleri, karanlıkları ortaya çıkarır, aydınlatır. **Kur'an tamamen açık ve nettir. Öyleyse açık ve net olanı al, önce kendini sonra insanları aydınlat.** Çoğu zaman biraz aydınlanmış bireylerden "ben şunları yapıyorum ama eşim, annem, babam, kardeşim benim gibi yapmıyor, onları doğru olanı yapmaya ikna edemiyorum" gibi cümleler duyarız. Burada önce şuna bakmalıyız: Biz gerçekten her zaman Rabbimizle miyiz? Öfkeliyken, mutsuzken, gerginken, stres altındayken de iyi bir kul muyuz, yoksa sadece her şey yolundayken mi iyi bir kuluz? Paramız yokken de infak etmeye çabalıyormuyuz, vaktimiz yokken de Allah için hayırlı bir işe vakit ayırıyor muyuz, ağrımız sancımız varken de Allah yolunda koşturabiliyor muyuz, yoksa nimetler arttıkça sersemliyor muyuz? Biraz ilim öğrendikten sonra insanlara karşı kendimizi üstün görmeye mi başlıyoruz? Kendi gidişatımıza bakmalıyız. Dini öğrendikçe burnumuz mu kalkıyor, daha çok nimet verildikçe uyuşukluk mu geliyor, öğrendiklerimizi uygulayabiliyor muyuz, kimse yokken de Rabbimizin olduğunun bilincinde miyiz? Bu sorulara cevap vererek gidişatımızı bir kontrol edelim.

Birisi Kur'an-ı Kerim ile aydınlandıkça insanların dikkatini çeker. Farklı bir hâl, bir dinginlik olduğu anlaşılır. Halbuki, Allah'ın ayetlerine ulaştıktan sonra, Allah'ın sözlerini anlamaya başladıktan sonra, ruh Allah'ın hikmetiyle doymaya başladıktan sonra bu hâl normaldir. **Bizim için başımıza ne gelirse gelsin bizi Allah'a yaklaştırıyorsa bu nimettir, Allah'tan uzaklaştırıyorsa bu da beladır. İnsan teslim olursa kalbi teskin ve mutmain olur. Üzülüyor da olsa, çözemiyor da olsa, kalbi teskin olduğu için ibadetlerine, ziyaretlerine, yaşamaya, mutlu olmaya, bir şeyleri düzeltmek istemeye devam edebilir. Çünkü onların Rabbinin emaneti olduğunun bilincindedir.**

Dünyada yaşadığı zaman zarfında bütün bu emanetlerle bir bağ kurmak, hepsine iyi bir tesir bırakmak, hepsine karşı kulluk borcunu yerine getirmek kulun boynunun borcudur. Kullar memnun olsun diye değil, Allah'ın hatırı için. Önce kendini aydınlatacak sonra etrafını aydınlatacak. Bir mum gibi. Önce kendini sonra da etrafını aydınlatacak. Ancak mumun etrafını aydınlatırken eridiği bir hakikat. *Eridiğimiz son nokta Rabbimize kavuşmak olacaksa ne güzel.*

Allah'ın kitabı insanı karanlıktan aydınlığa çıkarır, hakikatin ne olduğunu görmemizi sağlar. İnsan bu kaynakla beslenirse bir ışık sahibi olur ve öbür dünyayı da düşündüğü için hakikati görür ve bu dünyada olanlara karşı tahammülü artar. Elimizden geleni yapmış olmak, iç huzura sebep olur ve sağlıklı düşünmeye sevk eder. Buhranlardan, psikolojik rahatsızlıklardan uzak tutar ve bu *hüzün sağlıklı bir hüzün olur*. Hatta sağlıklı bir hüzün razı olunduğu için ecre dönen bir hüzün olur. Aydınlanan kişi bunu kendinde saklayamaz, etrafındakilere de anlatmak ister. Bir güzelliği çok sevdiğimizde, bizimle anlayacak, mutlanacak biriyle paylaşamamışsak o güzellik bir parça eksik kalmıştır. Tabii ki Rabbimizin bilinmeye ihtiyacı yok zaten aydınlığın, güzelliğin kendisi O. Ancak bilinmek istedi ve bizi yarattı. Bize bir ilim, bilgi birikimi, öğrenme kabiliyeti verdi. Nasıl ki dünyalık bir güzelliği sevdiklerimizle paylaşıp onların da tadına bakmasını, görmesini, duymasını istiyorsak; eğer Kur'an-ı Kerim ile aydınlanıyorsak, bir lezzet alıyorsak bunu da sevdiklerimizle paylaşmadan duramayız.

Velhasıl, önce kendimiz beslenmeli ve aydınlanmalıyız. Nur, zaten görünür.

